

det private Initiativ ruineres, og hvordan Staten plyndrer, og det udmales i meget malende Billeder. Sligt kan jo ikke ventes at skulle gøre noget større Indtryk paa alle os, som ikke ved Ejendomsretten og ved personlig Frihed forstaar en Ret til det ubegrænsede Udbytte eller Frihed til ubegrænset Udbytning, og sligt fremføres heller ikke for at være Ræsonnement overfor anderledestænkende, men kun som Agitation for Meningsfrænder. Vi bevæger os overhovedet her paa et Omraade, hvor Afgørelsen ikke sker efter Ræsonnementer, fordi det er dybe og til Dels uforligelige Modsætninger i Samfundsopfattelsen, som staar overfor hinanden, men det er her Styrken i Folket, som afgør Sagen.

Men bortset fra dette, som jeg vil kalde Udvæksterne i Forhaandsdebatten, har Drøftelsen i Forvejen i alt væsentligt angaaet Undtagelsestilfælde. Det spærrer Vejen og lægger sig paa tværs af Forstaaelsen af selve Skatternes Formaal, og det er derfor, jeg mener, at det er rigtigt og vigtigt at faa slaaet fast straks og paa Forhaand, at der om alle disse Undtagelsestilfælde gælder en fælles Betragtning, som det Parti, for hvilket jeg fører Ordet, er villigt til at gaa ind paa, og ud fra hvilken vi er villige til at forhandle med de øvrige Partier. Sagen er nemlig den, at saa snart et Lovforslag om direkte Skatter fremsættes, sætter en Hoben Mennesker, som naturligt er, sig hen og regner ud, hvad hver enkelt Sats i hver enkelt Lov betyder netop for denne enkelte. Naar denne Udregning har fundet Sted, „henvender de sig“ — til deres Rigsdagsmand, til Partiordførerne, til Pressen. Naar jeg saa undtager det, jeg just talte om: Ejendomsrettens og den personlige Friheds Rejsning som et Skjold, betegner alle disse Mennesker i deres Henvendelser i og for sig ikke den paagældende Skat som uberettiget, tværtimod, Skatternes Formaal og Principper i og for sig mener de er fuldkommen rigtige — naar man er Kontorchef og skriver i „Børsen“, tilføjer man, at man desuden finder sig i dem uden at knurre —, men disse i og for sig saa fornøftige Skatter har blot den Skavank, at dersom de skal anvendes paa paagældendes enkelte Tilfælde, vil de virke fuldkommen — ja, der bruges dertil et Adjektiv, som aldrig er smigrende og

sjældent høfligt, og som gerne udtaler en undrende Tvivl om Lovgiverens Intelligens og allerhyppigst er meget stærkt i Udtrykket. Selv om man nu maa sige, at Rigsdagsmændene, til hvem de paagældende henvender sig, hvad enten det er personlig eller gennem Pressen, vil finde, at Udtrykkets Styrke maaske ikke staar i rimeligt Forhold til Tilfældenes Betydning, kan det paa den anden Side ikke nægtes, at efterhaanden som Skatterne bliver mere tyngende og mere byrdefulde, er Ørenlyden mellem Rigsdagsmændene for den Slags Klager blevet stærkere. Ærede Medlemmer, der har deltaget i tidligere Skattedebatter, vil erindre, at vi for Resten har haften Kollega her i Tinget, det ærede Medlem fra Nyborg, Konsul Birch, for hvem selv de stærkeste Udtryk ikke var for stærke. Han mødte altid under Skattedebatter med en Mappe, velspækket med Eksempler — det var altid Undtagelseseksempler —, og om dem brugte han Sprogets stærkeste Udtryk.

Vi kan ligefrem aflæse, hvorledes, efter som Skatterne er blevet mere byrdefulde, Lydhørheden overfor Klager og Undtagelsestilfælde er blevet mere udpræget. Da vi første Gang behandlede Merindkomstskatten, fremkom der en hel Række Paavisninger af, hvorledes den virkede mindre rimeligt. Disse Paavisninger gik hen, uden at der blev taget noget Hensyn til dem i første Omgang. I anden Omgang var de naaet til at blive gjort til Genstand for Samraad mellem Folketingets Udvalg og Finansministeren. Men i tredje Omgang naaede en hel Række Tilfælde ind i Udvalgets Betænkning som en Række Henstillinger til Ministeren, og ved anden Behandling lovede denne saa at tage Hensyn til disse Undtagelser. Den Hank, som Udvalget saaledes benyttede, og som løftede, saa at sige, Urimelighederne ud af Lovforslaget derved, at selv om de i det ydre dækkedes af Lovens Tekst, blev de dog undtaget, fordi man ved at anvende Loven direkte paa dem i Virkeligheden vilde modvirke Lovens Hensigt — den Hank fandtes i de Paragraffer, som flere Gange er blevet omtalt i Dag, og som bemyndigede Ministeren til i ganske særlige Tilfælde at eftergive eller nedsætte Skatten. Dette gentages nu her i begge de ekstraordinære direkte Skattelove. Og der er vel ikke fjer-